

УДК 658:005.21:338.27

Олефіренко К.С., аспірант

Київський національний університет технологій та дизайну

СТРАТЕГІЧНО-ОРІЄНТОВАНА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ СТІЙКИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Цілі сталого розвитку (ЦСР), сформульовані на глобальному рівні, мають безпосереднє втілення в політики та концепції на рівні держави, однак їх досягнення значною мірою залежить від ефективності практик на корпоративному рівні. Відповідно імплементація Глобальних цілей сталого розвитку вимагає від підприємства удосконалення системи управління функціональними сферами та бізнес-процесами.

Досягнення ЦСР з практичної точки зору є дуже складним процесом, навіть для потужних компаній. Саме тому, потребує дослідження процес управління сталим розвитком з позицій визначення його характеристик задля забезпечення ефективності.

Важливість управління стійким розвитком підприємства, незважаючи на значні витрати та можливу невідповідність економічним цілям, доводять сучасні науковці. Імплементація принципів сталого розвитку, на думку Ящишиної І.В., забезпечує бізнесу низку вигод, зокрема зміцнення репутації та відносин з різними категоріями зацікавлених сторін, реалізація бачення лідерства компанії [2].

Аналогічну думку висловлюють Примаченко О., Романенко М. (2024), які чітко зазначають, що складання звітності про сталий розвиток, в основі якого на нашу думку має бути управління сталим розвитком, буде сприяти «прозорості та підзвітності бізнесу перед внутрішніми працівниками, суспільством, акціонерами та іншими зацікавленими сторонами» [1].

Українські підприємства поступово та поетапно долучаються до реалізації Глобальних цілей сталого розвитку, оскільки Україна підтримала резолюцію Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року №70/1. В даний час в Україні зареєстрований законопроект №13425, який пропонує внести зміни до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність" з метою запровадження такої звітності зі сталого розвитку, а це визначає необхідність зміни управлінських практик.

Цілі сталого розвитку (ЦСР) в редакції 2015 року [3] спрямовані на вирішення комплексу суспільних проблем, однак в контексті підприємства їх можна групувати відповідно до їх впливу на різні функціональні сфери підприємства. Є цілі, які чітко визначають необхідні зміни на рівні підприємства, а є цілі, за якими підприємство може мати позитивний вплив на оточуюче середовище. Так, пропонуємо розглядати:

по-перше, цілі технологічного спрямування (Ціль 6 Чиста вода та належні санітарні умови, Ціль 7 Відновлювальна енергія, Ціль 9 Інновації та інфраструктура, Ціль 12 Відповідальне споживання, Ціль 13 Боротьба зі зміною клімату);

по-друге, цілі щодо сприяють розвитку персоналу (Ціль 4 Якісна освіта, Ціль 5 Гендерна рівність);

по-третє, цілі забезпечення розвитку економічного потенціалу підприємства (Ціль 8 Гідна праця та економічне зростання, Ціль 17 Партнерство заради стійкого розвитку);

по-четверте, цілі, що сприяють зміцненню суспільного значення підприємства (Ціль 1 Подолання бідності, Ціль 2 Подолання голоду, Ціль 10 Скорочення нерівності, Ціль 11 Сталий розвиток міст та спільнот, Ціль 14 Збереження морських екосистем, Ціль 15 Збереження екосистем суходолу, Ціль 16 Мир та справедливість).

Таким чином, розвиток підприємства в сучасних умовах повинен розглядатись більш комплексно, а не лише з позицій досягнення планових економічних показників. Крім того, одночасна реалізація всіх чи більшості зазначених ЦСР вимагає від підприємств суттєвого удосконалення системи управління. Базисним підходом адаптації системи управління до завдань реалізації ЦСР є стратегічний підхід, оскільки відбувається:

по-перше, ускладнення об'єкта управління – сталий розвиток розглядається через призму не лише економічних, а більш комплексних цілей, де соціальні та екологічні цілі розглядаються одночасно з економічними;

по-друге, розширення горизонту прийняття управлінських рішень, тобто і цілі і рішення для їх реалізації розглядаються у довгостроковій перспективі, адже досягнення більшої кількості з них потребує значно більшого часу та більш значимих інвестицій.

Список використаних джерел:

1. Примаченко О., Романенко М. Звітність зі сталого розвитку у забезпеченні корпоративної соціальної відповідальності вітчизняних підприємств. *Економіка та суспільство*, 2024. №64. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-146>
2. Ящишина І.В. Стратегічні засади реалізації цілей сталого розвитку підприємствами в Україні. *Ефективна економіка*. 2021. № 12. http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2021/12.pdf
3. Universality and the SDGs: A Business Perspective – 2016. SDG Fund. URL: <http://www.sdgfund.org/universality-and-sdgs>